

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY
DIPLOMA ENGINEERING – SEMESTER – IV-EXAMINATION – WINTER 2015

Subject Code: 3341905**Date: 09/12/2015****Subject Name: Metrology & Instrumentation****Total Marks: 70****Time: 02:30 PM TO 5:00 PM****Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make Suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. Use of programmable & Communication aids are strictly prohibited.
5. Use of only simple calculator is permitted in Mathematics.
6. English version is authentic.

Q.1	Answer any seven out of ten.	14
	1. Define: (1) Metrology (2) Inspection	
	2. State name of direct measuring instruments.	
	3. Define : Flatness	
	4. What is CLA value.	
	5. Define : Pitch of thread.	
	6. Define: Module.	
	7. Write advantages of LVDT.	
	8. State why calibration is necessary?	
	9. State application of Thermometer.	
	10. Differentiate between Accuracy and Precision.	
Q.2	(a) Explain the functions of inspection.	03
	OR	
	(a) Explain the need of end standard.	03
	(b) Write short note on Non destructive testing (NDT).	03
	OR	
	(b) Explain in brief interchangeability and selective assembly.	03
	(c) Draw neat sketch of height gauge.	04
	OR	
	(c) Draw neat sketch of gear tooth vernier.	04
	(d) Explain principle and working of height gauge.	04
	OR	
	(d) Explain principle and working of gear tooth vernier.	04
Q.3	(a) Explain in brief any one straightness measuring method.	03
	OR	
	(a) Explain in brief any one flatness measuring method.	03
	(b) Draw neat sketch of screw thread and label its elements.	03
	OR	
	(b) Explain working principle of stylus instruments.	03
	(c) How angle is measured with help of sine bar.	04
	OR	
	(c) Explain the wringing process for joining slip gauge.	04
	(d) Select most appropriate slip gauges from M-112/1 set for following dimensions. (1) 34.4785 (2) 72.985	04
	OR	
	(d) Explain working and application of angle dekkar.	04

Q.4	(a) Write short note on calibration of vernier caliper.	03
OR		
	(a) Write short note on dial indicator	03
	(b) Describe Three wire method for measuring an effective diameter of thread.	04
OR		
	(b) Explain Parkinson's gear tester.	04
	(c) Explain the working principle of radiation pyrometer with neat sketch.	07
Q.5	(a) Write short note on dead weight piston gauge.	04
	(b) Write short note on capacitance type transducer.	04
	(c) Write short note on rotameter.	03
	(d) Name different limit gauges, state their applications.	03

ગુજરાતી

પ્રશ્ન. ૧	દશમાંથી કોઈપણ સાતના જવાબ આપો.	૧૪
૧.	વ્યાખ્યા આપો: (1) મેટ્રોલોજી (2) ઇન્સ્પેક્શન	
૨.	ડાયરેક્ટ મેઝરિંગ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટના નામ લખો.	
૩.	ફ્લેટનેસની વ્યાખ્યા આપો.	
૪.	C L A વેલ્યુ એટલે શું?	
૫.	શ્રેડના પીચની વ્યાખ્યા આપો	
૬.	મોડ્યુલની વ્યાખ્યા આપો	
૭.	L V D T ના ફાયદા લખો.	
૮.	કેલિબ્રેશન શા માટે જરૂરી છે તે જણાવો.	
૯.	થર્મોમીટરના ઉપયોગો જણાવો.	
૧૦	એક્યુરસી અને પ્રિસિઝન વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.	
પ્રશ્ન. ૨	અ ઇન્સ્પેક્શનના કાર્યો જણાવો.	૦૩
અથવા		
અ	એન્ડ સ્ટાન્ડર્ડની જરૂરિયાત જણાવો.	૦૩
બ	નોન ડિસ્કોર્ટીવ ટેસ્ટિંગ (N D T) વિષે દ્રોઘ લખો.	૦૩
અથવા		
બ	ઇન્ટર એન્જેબીલીટી અને સિલેક્ટિવ એસેમ્બલી વિષે દ્રોઘ સમજાવો.	૦૩
ક	હાઇટ ગેજ ની સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.	૦૪
અથવા		
ક	ગિયર દ્રથ વન્નિયરની સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.	૦૪
દ	હાઇટ ગેજનો કાર્ય સિદ્ધાંત સમજાવો.	૦૪
અથવા		
દ	ગિયર દ્રથ વન્નિયરનો કાર્ય સિદ્ધાંત સમજાવો.	૦૪
પ્રશ્ન. ૩	અ કોઈપણ એક સ્ટ્રેટનેસ માપવાની પદ્ધતિ વર્ણાવો.	૦૩

	અથવા	
અ	કોઈપણ એક ફ્લેટનેસ માપવાની પદ્ધતિ વર્ણવો.	03
બ	સ્ક્રૂ થ્રેડની નામનિર્દેશન સહીત સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.	03
	અથવા	
બ	સ્ટાયલસ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્સનો કાર્ય સિધ્યાંત જણાવો.	03
ક	સાઇન બાર ની મદદથી ખૂણો કઈ રીતે માપી શકાય તે જણાવો.	04
	અથવા	
ક	સ્લીપ ગેજ જોઇનિંગ માટે રીઝિંગ પ્રોસેસ જણાવો.	04
દ	M- 112/1 સેટ મુજબ નીચેના માપ પ્રાપ્ત કરવા માટે સૌથી યોગ્ય સ્લીપ ગેજની પસંદગી કરો.	04
	(01) 34.4785 (02) 72.985	
	અથવા	
દ	ઓંગલ ડેક્કરના ઉપયોગ તથા કાર્ય સિધ્યાંત વર્ણવો.	04
પ્રશ્ન. ૪	અ વનીયર કેલિપર્સ ના કેલીબ્રેશન પર ટ્રૂક નોંધ લખો.	03
	અથવા	
અ	ડાયલ ઇન્ડિકેટર પર ટ્રૂક નોંધ લખો.	03
બ	થ્રેડનો ઇફેક્ટિવ ડાયામીટર માપવા માટેની થી વાયર મેથડ વર્ણવો.	04
	અથવા	
બ	પાર્કિન્સન્સ ગીયર ટેસ્ટર વર્ણવો.	04
ક	સ્વચ્છ આકૃતીની મદદથી રેડિયેશન પાયરોમીટરનો કાર્ય સિધ્યાંત વર્ણવો.	04
પ્રશ્ન. ૫	અ ડેડ વેઇટ પિસ્ટન્ ગેજ વિષે ટ્રૂક નોંધ લખો.	04
	બ કેપેસીટન્સ ટાઇપ ટ્રાન્ઝયુસર વિષે ટ્રૂક નોંધ લખો.	04
	ક રોટામીટર વિષે ટ્રૂક નોંધ લખો.	03
	દ વિવિધ પ્રકારના લિમિટ ગેજના નામ લખો અને તેના ઉપયોગો જણાવો.	03

*****